

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра екології та ботаніки

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 2. Психологія і педагогіка вищої школи

(назва та статус (обов'язковий))

Реалізується в межах освітньої програми

«Екологія»

(назва)

за спеціальністю :

«101 Екологія»

(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник:

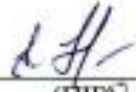

Д.пед. н., доцент кафедри екології та ботаніки

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри екології та ботаніки	протокол № <u>18</u> від <u>30.06</u> 2023 р.
	Завідувач кафедри В.Г. Скляр (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми **К. С. Кирильчук**
(підпис) (ПІБ)

В.п. Декана факультету, де реалізується освітня програма **О.М. Бакуменко**
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: (ПІБ)
 (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації **Halyna Taraniv**
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 26.06. 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
-	-	-	-	-

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Психологія і педагогіка вищої школи							
2.	Факультет/кафедра	агротехнологій та природокористування							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП - Екологія Спеціальність – 101 «Екологія»							
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)								
6.	Рівень НРК	7 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається протягом I семестру							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
		20	2	30				100	148
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Коваленко Наталія Володимирівна							
11.1	Контактна інформація	Д.пед.н., доцен, кабінет 25(а) в							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Викладання курсу «Психологія і педагогіка вищої школи» передбачає ознайомлення студентів із загальними основами психології та педагогіки вищої школи, питаннями дидактики й національного виховання студентської молоді. Зміст програми спрямований на оволодіння студентами знаннями та уміннями організації навчально-виховного процесу у вищій школі із врахуванням сучасних змін, які відбуваються в освіті України загалом та у вищій освіті, зокрема. Метою курсу є дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів і розробка на цій основі шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованого спеціаліста.							
13.	Мета освітнього компонента	Вивчення дисципліни є формування у студентів - магістрантів знань з основ психології та педагогіки та набуття відповідних умінь та навичок сучасної особистісної та ділової комунікації.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: «Екологія людини». «Збалансоване природокористування», «Охорона навколишнього середовища». 2. Освітній компонент є основою для: проходження науково-дослідної практики, навчальної практики, та при написанні кваліфікаційної роботи.							
15.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних, залікових, курсових та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів							

		списування або академічної не добросовісності робота виконана студентом не зараховується.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4008

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в профілі ОП) ³				Як оцінюється РНД ⁴
	ПРН4	ПРН5	ПРН8	ПРН9	
ДРН 1.					
Проводити аналіз соціально-історичних характеристик системи вищої освіти, вивчення діалектичних взаємозв'язків об'єктивних і суб'єктивних, соціальних і природних факторів виховання і розвитку студентства, його потенційних і реальних можливостей, співвідношення цілей і засобів виховання і навчання.				x	формування професійного мислення студентів, набування ними досвіду творчого використання психологічних знань у розв'язанні конкретних завдань навально професійної та майбутньої екологічної діяльності.
ДРН 2.					розробка психологічних
Знати та уміти проводити аналіз змісту, форм і методів навчання, розвитку і виховання студентів у вищому навчальному закладі		x			засад формування студентів і викладачів національної самосвідомості, активної громадянської позиції;
ДРН 3					вивчення психологічних
Знати та уміти проводити аналіз методів контролю і оцінки успішності студентів на основі системного підходу	x		x		засад наукової творчості та вдосконалення професіоналізму студентів-екологів;
ДРН 4					психологічне обґрунтування професіограми сучасного фахівця вищої кваліфікації
Уміти проводити розробку нових технологій навчання і виховання у вищому навчальному закладі					(педагога, психолога, еколога тощо).
ДРН 5					
Знати та уміти розкривати педагогічні закономірності формування студентів як майбутніх фахівців.		x			
ДРН 6					
Проводити розробку теорії та методики виховання і навчання, які педагог-викладач має враховувати в своїй практичній діяльності, а також критеріїв її ефективності на основі закономірностей цих процесів.	x			x	

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література ⁵
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.		Денна	Заоч.	
Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.				
Тема 1. Психологія і педагогіка вищої школи: предмет, завдання. 1. Предмет, основні категорії, завдання психології вищої школи. Зв'язок психології вищої школи з іншими галузями психологічних знань. 2. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система. 3. Предмет, основні категорії, завдання психології вищої школи. Зв'язок психології вищої школи з іншими галузями психологічних знань. 4. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.	4		4				20	30	1-4,11,12
Тема 2. Вища освіта України. 1. Вища освіта України: освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти. 2. Управління вищою освітою України. 3. Система вищої освіти України: 3.1. Загальні засади побудови системи вищої освіти України. 3.2. Структура системи вищої освіти. 3.3. Оновлення системи вищої освіти.	4		6				20	30	1,8,15
Тема 3. Дидактика вищої школи. 1. Поняття про дидактику	4		4				20	30	1-14

<p>вищої школи. Основні категорії дидактики.</p> <p>2. Закономірності та принципи процесу навчання у вищому навчальному закладі.</p> <p>3. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи.</p> <p>4. Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі.</p> <p>Система психолого-педагогічної підготовки вчителя у педагогічному університеті.</p>									
<p>Тема 4. Діяльність та пізнавальні процеси.</p> <p>1 Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності.</p> <p>2. Пізнавальні процеси як механізми психічного відображення.</p> <p>3. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів.</p> <p>4. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців.</p> <p>5. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності.</p> <p>6. Причини неуспішності студентів і шляхи їх усунення.</p>	4		8				20	30	1-15
<p>Тема 5. Психологія діяльності студента вищої школи</p> <p>1.Психологічна характеристика студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості.</p> <p>2.Суперечливості та кризи студентського віку.</p> <p>3.Вищий навчальний заклад – один із провідних факторів соціалізації особистості студента як</p>	4		8				20	28	1-15

фахівця. 4. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. 5. Типологічні особливості сучасних студентів. Психологія студентської групи. Роль куратора. Психологічні особливості студентського самоврядування.									
Всього	20	2	30				100	148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин ⁶	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин ⁷
ДРН 1. Проводити аналіз соціально-історичних характеристик системи вищої освіти, вивчення діалектичних взаємозв'язків об'єктивних і суб'єктивних, соціальних і природних факторів виховання і розвитку студентства, його потенційних і реальних можливостей, співвідношення цілей і засобів виховання і навчання.	Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліди, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи	10	Активні методи, що передбачають активне залучення студентів до навчального процесу: ситуаційне дослідження; індивідуальна дослідницька робота; групові проекти; обговорення на заняттях;	20

<p>ДРН 2. Знати та уміти проводити аналіз змісту, форм і методів навчання, розвитку і виховання студентів у вищому навчальному закладі</p>	<p>Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліди, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи</p>	<p>10</p>	<p>Активні методи, що передбачають активне залучення студентів до навчального процесу: ситуаційне дослідження; індивідуальна дослідницька робота; групові проекти; обговорення на заняттях;</p>	<p>20</p>
<p>ДРН 3 Знати та уміти проводити аналіз методів контролю і оцінки успішності студентів на основі системного підходу</p>	<p>Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліди, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи</p>	<p>5</p>	<p>Активні методи, що передбачають активне залучення студентів до навчального процесу: ситуаційне дослідження; індивідуальна дослідницька робота; групові проекти; обговорення на заняттях;</p>	<p>20</p>
<p>ДРН 4 Уміти проводити розробку нових технологій навчання і виховання у вищому навчальному закладі</p>	<p>Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліди, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи</p>	<p>5</p>	<p>Активні методи, що передбачають активне залучення студентів до навчального процесу: ситуаційне дослідження; індивідуальна дослідницька робота; групові проекти; обговорення на заняттях;</p>	<p>15</p>
<p>ДРН 5 Знати та уміти розкривати педагогічні закономірності формування студентів як майбутніх фахівців.</p>	<p>Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліди, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи</p>	<p>10</p>	<p>Активні методи, що передбачають активне залучення студентів до навчального процесу: ситуаційне дослідження; індивідуальна дослідницька робота; групові проекти; обговорення на заняттях;</p>	<p>15</p>

ДРН 6 Проводити розробку теорії та методики виховання і навчання, які педагог-викладач має враховувати в своїй практичній діяльності, а також критеріїв її ефективності на основі закономірностей цих процесів.	Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліди, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи	10	Активні методи, що передбачають активне залучення студентів до навчального процесу: ситуаційне дослідження; індивідуальна дослідницька робота; групові проекти; обговорення на заняттях;	10
Всього годин		50		100

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності студента у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуль 1, модуль 2), СРС, атестація та іспит. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Письмове оцінювання	20 балів / 20%	До кінця 8тижня
2.	Виконання завдань у робочому зошиті на лабораторних заняттях	50 балів / 50%	Згідно графіку здачі
3.	Тест множинного вибору	30 балів / 30%	Згідно графіку здачі

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Письмове	<12 балів	12-15	15-18 балів	20 балів

оцінювання	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
	<10 балів	11-24	25-39 балів	40-50 балів
Виконання завдань у робочому зошиті на лабораторних заняттях	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
	<10 балів	10-15	16-24 балів	25-30 балів
Тест множинного вибору	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.3.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Письмове опитування після вивчення тем	3 тиждень (або точна дата)
2.	Письмовий зворотний зв'язок	Протягом 1 тижня після складання
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом протягом занять	Згідно графіку здачі
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації проекту	Згідно графіку здачі

6.НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна

1. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи / Т.І. Туркот. - К. : Кондор, 2011.
2. Волкова Н. П. Педагогіка / Н. П. Волкова. - К. : Академвидав, 2009.
3. Зязюн І.А., Крамущенко Л.В. Педагогічна майстерність/ І.А. Зязюн,Л.В., Крамущенко за ред. І.А. Зязюна. - К.: Вища шк. – 2007. – 349с.
4. Корольчук М. С. Психологія : схеми, опорні конспекти, методики / М.С. Корольчук. - К. : Ельга, Ніка-Центр, 2009.
5. Курлянд З. Н. Педагогіка / Курлянд З. Н., Хмельюк Р. І., Осипова Т. Ю. - Х. : Бурун Книга, 2009.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / М.М. Фіцула. – К.: «Академвидав», 2007. – 352 с.
7. Бедь В.В. Юридичка психологія / В.В. Бедь.- К. : Новий Світ, 2007.

Додаткова

8. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / А.А. Марушкевич. – К.: Обрії, 2012. – 220 с.
9. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К.: Либідь, 1998. – 558 с.
10. Лекції з педагогіки вищої школи: Навчальний посібник / В.І. Лозової. – Харків: «ОВС», 2006. – 496 с.
11. Авдєєва І.М. Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академгрупи / Авдєєва І.М., Мельникова І.М. – К., 2007. – 304 с.
12. Хоружа Л.Л. Етична компетентність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика / Л.Л. Хоружа. – К., 2003. – 320 с.
13. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. Посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.
14. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / С.Д. Максименко. – К.: «Центр навчальної літератури», 2008. – 272 с.
15. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. Посіб / М.В. Савчин. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).
16. Conceptualizing and Defining Pedagogy. Dr. Rajendra Kumar Shah. IOSR Journal of Research & Method in Education. Volume 11, Issue 1 Ser. II (Jan. – Feb. 2021), PP 06-29
17. Self-Study Research: Surfacing the Art of Pedagogy in Teacher Education. Alexander Cuenca. Journal of Inquiry & Action in Education, 3(2), 2010
18. Onopriienko K., Onopriienko V., Petrushenko Yu., Onopriienko I. Environmental education for youth and adults: a bibliometric analysis of research // The International Conference on Innovation, Modern Applied Science & Environmental Studies (ICIES2020). Vol. 234, 2021. P.1-7. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202123400002>

Програмне забезпечення:

1. Навчальна платформа Moodle
2. Excel.
3. Текстовий редактор Word.
4. Microsoft Office Power Point.

РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)

Психологія і педагогіка вищої школи

РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)

РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ, ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА ЛАНДШАФТІВ

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ДРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП «Екологія» _____

(підпис)

(п.п.п)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри екології та ботаніки) _____

(підпис)

(п.п.п)